Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 10 Prosinec 2007 04:00

(k výročí úmrtí zpěvačky Zuzany Navarové)

Jsou hvězdy a komety letící zářivě k Zemi. Jsou i drobní ptáčci, kteří naráz zastaví svůj let a, tiše jak žili, padají k zemi, kde splynou s trávou a kytkami.

Před třemi roky, 7. prosince 2004, se zastavil pozemský život zpěvačky **Zuzany Navarové**. Přišlo to náhle a nečekaně. Jen několik málo blízkých kolem ní vědělo, že zpěvačka zápasí s těžkou nemocí. O jejím životě mimo jeviště nebylo téměř nic známo. Žila bez skandálů, pomluv a zbytečných řečí nahrazujících prázdnou duši.

Tím, čím mě před lety Zuzana Navarová oslovila, byly její písně. Fascinovaně jsem poslouchal písně z prvního alba kapely Nerez Masopust. Byl to stejný zázrak jako předtím první album kapely Marsyas. V éře Písní pro Hvězdu, Zlatých palcátů a Sokolovských festivalů tady znělo cosi krásného a nepojmenovatelného. Ta drobná obrýlená černovláska měla sílu mořského orkánu a čněla jako skála nad pouští šedi a zákazů.

Zuzana Navarová byla z těch, kteří neustrnou na jednou dosaženém místě. Nezastavila se a pokračovala sama. Její sólová dráha je spojena především s Iványem Gutiérrezem a s kapelou KOA. Její styl se neubíral jedním směrem. Byla vždy a všude svá. Její texty obsahovaly prvky romštiny, slovenštiny, jidiš i dalších jazyků. Texty obstojí i jako samostatné básně.

Byla úspěšná, vycházely jí desky. Při vystoupení téměř nemluvila, jen zpívala. Na závěr tiše představila členy kapely a zcela nakonec jakoby stydlivě dodala ... "a Navarová".

Měla ráda přírodu, zejména rodné Východní Čechy. Její velkou láskou byla i španělština, kterou vystudovala na Karlově Univerzitě v Praze.

Před třemi roky se mě jedna kamarádka zeptala: "*Nevíš, proč zrušila Navarová koncert v Besedě? Slyšela jsem, že je nemocná.* " Nic jsem nevěděl a pomyslel jsem si jen, že půjde o běžné nachlazení bránící hlasivkám se projevit

naplno. Za pár dní jsem stál s kytkou v obřadní síni Strašnického krematoria a pořád jsem doufal, že se mi vše jen zdá. Jenže probuzení ze snu nenastalo.

Jsou padající hvězdy, které se nedají nahradit jinou hvězdou. Před třemi roky zhasla tichá hvězda jménem Zuzana Navarová, hvězda, kterou nikdo nenahradí. Paměť je milosrdná tím, že se krátí. V případě Zuzany Navarové tomu tak není.